

V České republice chybějí částečné úvazky, podle nové studie **jsme na tom nejhůře v Evropě**. Pomoci má ministerský projekt, který zaměstnavatelům poskytne příspěvky na mzdy pracovníků.

Chcete pracovat na půl úvazku? V Česku máte nejspíš smůlu

Po částečných úvazcích volá stále více lidí. Díky nim totiž mohou najít uplatnění nejproblematičtější skupiny na trhu práce – matky vracející se z rodičovské dovolené, lidé starší 50 let, čerství absolventi škol i ti, kteří potřebují zaměstnání skloubit s péčí o rodiče. Jenže nabídek zkrácených úvazků je v tuzemsku minimum. Jsme na tom dokonce nejhůře z celé Evropy.

Podle studie Evropské komise pracuje v Česku na částečný úvazek jen 8,5 procenta žen, přičemž průměr v Evropské unii je skoro 32 procent. Mužů, kteří mají flexibilní úvazek, je 1,8 procenta, v Unii je to osm procent.

Firmy, žádejte o příspěvky na mzdy

Jak tristi situaci v tuzemsku zlepšit? Stát by měl podle odborníků zvýhodnit firmy zaměstnávající lidi na zkrácené úvazky, a to například úlevou na dani. Je třeba vytvořit pobídky, neboť trh sám si s nimi neumí poradit. Zatím tedy ministerstvo práce a sociálních věcí nabízí alespoň příspěvek, který má zaměstnavatelům uhradit část mezd takových pracovníků.

„Firmy o něj budou moci žádat od 1. března. U polovičního úvazku mohou získat až 12 tisíc korun na pracovníka a měsíc. Úřad práce, který bude žádosti schvalovat, bude posuzovat regionální situaci na trhu práce a také to, zda to budou uchazeči z ohrožené skupiny – absolventi, lidé starší 55 let, matky s dětmi předškolního věku a pracovníci s nízkou kvalifikací,“ říká Petr Sulek z tiskového oddělení ministerstva práce a sociálních věcí.

Počet vytvořených pracovních míst u jednoho zaměstnavatele není nijak omezen. Příspěvky se budou vyplácet z projektu Evropského sociálního fondu Vzdělávejte se pro růst – pracovní příležitosti. Na rok 2013 je v něm nachystána jedna miliarda korun. „V případě potřeby jsme připraveni rozpočet ještě posílit,“ dodává Petr Sulek.

Lidé na část úvazku jsou v práci nejefektivnější

Mizivá nabídka flexibilních úvazků v Česku je podle Petry Janičkové, zakladatelky pracovního portálu www.pracezeny.cz, dědictvím z komunistických let, kdy neexistovaly jiné než garantované úvazky na hlavní pracovní poměr.

„Zaměstnavatelé nechtějí přijímat pracovníky na zkrácené úvazky kvůli domněnce, že budou platit vyšší odvody sociálního pojištění při jakémkoliv výši honoráře, nebo kvůli složitější administraci. Bohužel málokdo si uvědomuje, jak moc výhodné je zaměstnat člověka, který má touhu pracovat. Nejsou efektivnější lidé než ti, kteří pracují na kratší úvazek,“ říká Petra Janičková a dodává, že pokud je mzda pracovníka na částečný úvazek stejná či vyšší než osm tisíc korun měsíčně, platí se odvody na zdravotní pojištění podle výše hrubé mzdy. Stejně tak odvody na sociální pojištění se vypočítávají podle skutečného příjmu zaměstnance. „Částečné úvazky tak pro zaměstnavatele nepředstavují žádnou další ekonomickou zátěž,“ doplňuje Janičková.

Díky zkráceným úvazkům mohou zaměstnavatelé lépe optimalizovat výrobu během ročních výkyvů. Navíc získají loajální zaměstnance, kteří si takové možnosti budou vážit. „Vyšší loajalitu k firmě pro poskytování flexibilní úvazky vnímá 62 procent zaměstnavatelů,“ informuje Petra Janičková.

Chce to i více školek

Evropská studie upozorňuje také na to, že by vláda měla podpořit opětovný vstup žen na trh práce tím, že jim umožní lépe sladit pracovní a rodinný život. Důležité je zvýšit počet finančně přijatelných zařízení péče o malé děti.

Dvaadvacet procent českých žen totiž odmítá lukrativní pracovní nabídky právě kvůli tomu, že nemají zajištěné hlídání pro své děti. To vede k tomu, že české děti tráví ve školkách a dětských zařízeních mnohem méně času než ty v ostatních zemích Unie. Tak například žádné české dítě mladší tří let není v jeslích či školce více než 30 hodin týdně. V Unii je to běžně 14 procent. U statistik dětí starších tří let, které jsou ve školce déle než 30 hodin, je poměr 39 procent ke 45 procentům unijním. K tomu studie uvádí, že negativní dopad rodičovství na zaměstnanost českých žen činí 25 procent.

Dlouhá rodičovská dovolená ženy na trhu práce výrazně diskvalifikuje. Po dvou letech ztratí kontakt se zaměstnáním a jen těžko dohánějí rychlý vývoj. Jsou sociálně i profesně izolované. Přitom co se týká vzdělání, nejsou na tom špatně. Počet žen s vysokoškolským diplomem je téměř stejný jako u mužů. Přesto v Česku míra zaměstnanosti žen s malými dětmi do šesti let dosahuje pouze necelých 36 procent. V Unii je průměr bezmála 60 procent.

Kateřina Hovorková

Míra zaměstnanosti v roce 2011

Podíl částečných úvazků

Míra vysokoškolského vzdělání

Míra zaměstnanosti žen podle odvětví

